

I

*On Íria i Lino esperen per al seu
primer viatge sols*

Eren les sis en punt de la vesprada quan la veu del tren va sonar de lluny... Puuu puuu puuu!!!

–Hui el Xocolate brama com una fera assetjada. Alguna cosa no rutla bé –va parlar contrariat el iaio mentre es gratava darrere de l'orella.

El iaio Manuel només es grata així, imitant els gats, quan se sent alarmat per alguna cosa.

Ni Íria ni el seu germà Lino van fer cas del comentari; estaven tan alterats que ni tan sols havien sigut capaços de dormir la nit anterior. Però això no seria un problema, podrien fer una bona becadeta al tren!

Van sentir el xiulit del tren Xocolate i, cadascun amb la seua motxilla a l'esquena, s'alçaren molt de pressa d'aquell banc de l'estació. S'agafaren per la mà, tancaren els ulls i comptaren fins a trenta mentalment, sense trampa, prement les mans a cada segon, a la mateixa velocitat de l'agulla més primeta del rellotge de la paret: «Un, dos, tres...».

Tornaren a obrir-los i, tot just en aquell instant, el tren va aparéixer enorme i majestuós en passar la darrera volta. Era com una mascota gegant que vinguera al seu encontre.

Una setmana sencera que somiaven aquell moment!

–És el nostre tren, és el nostre tren! –va advertir Lino eufòric.

Íria tampoc podia parar de fer bots. Un exèrcit de vespes invisibles se li havien ficat davall de la pell i no cessaven de picar-li per tot el cos.

Era la primera vegada que el seu germà i ella viatjarien sols. Això se li va antullar fantàstic, però al iaio Manuel no li ho va semblar tant i va insistir amb un gest preocupat:

–Avui el Xocolate brama irritat. De segur que ens vol advertir d'alguna cosa.

Al iaio Manuel li agrada parlar com parlen els profetes: és feliç anunciant successos agradables que podran esdevenir en el futur i se sent terriblement desventurat quan endevina que alguna cosa dolenta succeirà, com

en aquell moment a l'estació. Aleshores, es grata contínuament, com un mico.

Una vegada es va acostar al corral on té els animals la iaia. Es va detenir per observar què feien les gallines i de seguida va cridar els seus néts.

–Lino, Íria! Veniu de pressa!

Van córrer al seu costat, disposats a donar-li un colp de mà contra la rabosa per tal d'evitar el desastre. Van suposar que havia entrat al galliner, tal com havia fet al corral de la senyora Cèlia la vespra; però el iaio no reclamava l'atenció d'ells per aquest contratemps. Només volia donar-los una nova lliçó en les arts de l'endevinament: els agafà tots dos pel muscle, els va fer mirar el que feien les gallines i, molt solemne, es va aventurar a predir el temps:

–Està bé saber de tot un poc. Observeu amb atenció què fan les gallines. Demà es

desencadenarà una tronada, no veieu com es piquen?

Íria i Lino es van mirar i van esclafir a riure. No el cregueren en absolut, només els havia semblat una broma divertida. Havia d'enfuriar-se el cel sols perquè les gallines insistiren a picotejar-se les pròpies plomes? No era creïble!

Però el iaio havia encertat: l'endemà els llamps van trencar el firmament amb sorolls pertorbadors i els núvols es vessaren sobre la vila sencera. Els ocells van roman-dre protegits davall de les branques més denses dels tarongers de l'horta. Els seus piu-pius sonaven a senyals de socors més que als cants alegres amb els quals solien acompanyar-los.

No havien pogut eixir de casa ni per comprar llepolies!

Íria va recordar les prediccions del iaio, i el seu mal presagi en anunciar que alguna cosa dolenta podria esdevenir-se en el tren Xocolate va aconseguir, finalment, posar-la nerviosa.

–El Xocolate du una queixa.

–Ai, iaio, per favor! Calla amb això! –li va demanar.

En aquesta ocasió al seu iaio no li va abel·lir gastar bromes, tal com feia en uns altres moments, sobretot, quan pretenia arrancar-los certes pors. Ara es fregava les mans, es gratava darrere de l'orella i movia el cap d'un costat a un altre, realment inquiet.

Així i tot, a cap dels germans els va passar per la ment el que en realitat els esperava en aquell viatge.

Però és millor començar pel principi...

II

On el revisor conta el cas d'un estrany polissó

El iaio havia treballat tota la vida a la RENFE. Des dels dèset anys, la seua especialitat eren les estacions, els trens, els equipatges, els viatgers i els viatges, els somriures de les arribades i les llàgrimes dels comiats, el llenguatge dels motors, l'olor diferent d'uns vagons i uns altres, els de les estacions...

Havia sigut revisor com Anselmo.

—Jo era el detectiu del tren. Havia de recórrer tots els vagons exigint que em mostraren els bitllets, per evitar que cap desvergonyat es colara sense pagar.

Lino i Íria l'imaginaven ferm, ajustant bé al cap aquella gorra de «detectiu de ferrocarril», mentre tots els passatgers l'obeïen i li ensenyaven els bitllets amb una reverència.

El iaio Manuel els havia contat dotzenes d'històries sorprenents que, segons s'entestava, havien succeït de veres al tren Xocolate. Algunes eren divertides, d'altres els provocaven vertaders calfreds; així i tot, era una por que els agradava i que inclús els feia acabar esclafint en riallades.

—Era la meua estrena com a revisor de ferrocarril. Vaig entrar en aquell compartiment i el primer que vaig observar va ser com s'abocaven per davall del seient de la dreta un

parell de peus gegants i descalços. Va ser aleshores quan vaig saber que allà baix hi havia algú amagat que pretenia viatjar debades. Les meues mans van començar a suar... Què havia de fer per tal que isquera de l'amagatall?, com feia valdre la meua autoritat? El vaig tocar dissimuladament i repetidament amb la punta de la meua sabata i no es va immutar. I si eren els peus d'un mort?

»Abans de dir res, vaig revisar els bitllets de tots els que ocupaven aquell compartiment. El tren anava aquell dia de gom a gom: la gent duia bosses sobre la falda, al costat de les cames, davall, a l'estret corredor central... Amb tot i això, vaig poder veure com s'abocava també una cabellera morena i arrissada per davall del seient de l'esquerra. "Un altre polissó de tren!", vaig pensar. També vaig tocar aquell cap rull i tampoc

no es va moure. I si les dos foren parts d'un mateix cos mutilat?

»No volia que els passatgers em notaren el pànic que, en forma d'estenalles, em pessigava al pit. Em va semblar que aquelles dotzenes d'ulls es clavaven en la meua ànima, com si esperaren de mi una reacció heroica. Jo, amb una veu fingida de comandament, em vaig adreçar al de l'esquerra, el que només ensenyava els peus, i li vaig dir que isquera d'allí immediatament. Després, vaig anar al costat del de la dreta i li vaig exigir el mateix a aquell cap caragolat.

»El de l'esquerra es va ficar cap a dins, com si una serp l'estiguera engolint lentament. Vaig imaginar que de seguida començaria a alçar-se del seient a mesura que se li aniria unflant el ventre al rèptil gegant. El de la dreta va començar a reptar cap a fora, a

espai, a espai, com si ell mateix fóra aquesta serp carnívora que engolia el company. Eixia, eixia... no acabava d'apuntar del tot i això encara em va inquietar més. Vaig pensar, aleshores, en aquells homes cobra de les pel·lícules de terror.

»Pels bigots d'un gat negre, en la meua vida havia vist un xicot tan llarg!

»Era un home enorme: tot sol, gitat, ocupava els sis seients!!!

En un d'aquests viatges va ser com va conèixer la iaia Rosa. Ella encara li diu *Enxampabitllets* i el iaio riu i li diu a ella *Caputxeta Blava*, perquè eren blaus els guants i l'abric amb caputxa que duia posats aquell dia.

—La iaia va estendre aquella mà de fada blava per mostrar-me el bitllet i va posar els seus ulls de mar sobre els meus ulls seduïts per aquell blau tan intens. Crec que els dos al

mateix temps ens diguérem, sense paraules: m'agradaria fer un viatge llarg amb tu. I... fins avui!

Aquell dia baixaren tots dos a Lleó per citar-se els dimecres, per fer-se nòvios i conèixer-se millor, per córrer agafats per la mà davall la pluja, per compartir gelats, per estimar-se, per fer junts una casa a Lleó, per tenir cinc fills, dos nétes, un nét...

Des d'aleshores, el iaio Manuel li va anar mostrant a la iaia Rosa tots els secrets dels seus viatges en ferrocarril.

Ara ell és el cap d'estació a Lleó.

El matí que Lino i Íria pujaven sols al tren Xocolate per primera vegada, hi havien viatjat ja tantes vegades que estaven convençuts que també ells en coneixien tots els secrets...

Però s'enganyaven...

Aquell divendres tenien dos bones raons per les quals anhelaven pujar al Xocolate: una, arribar com més prompte millor a Vigo per a veure son pare i sa mare —feia més de quinze dies que els havien donat permís perquè feren un viatge sense fills— i, a més, segur que els esperava a cadascun un regal fabulós; i una altra raó, per allò que tenia d'aventura viatjar sols. Però aquella reacció de pesar del iaio i els seus comentaris tan preocupants, acabaren llevant-los l'eufòria del començament.

Per què el iaio degué dir això quan el tren va xiular abans de la revolta?

Què era allò que els podia esperar en aquell viatge?